

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (P-MIEK) 1.0
DATUM	04-07-2023
DOCUMENTNUMMER	UTSP 1457 258195 1019
VAN	Coen Nieuwpoort
TELEFOONNUMMER	06 39 32 42 09
E-MAILADRES	coen.nieuwpoort@provincie-utrecht.nl
DOMEIN/OPGAVE	SLO
TEAM	PL1
PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen
BIJLAGEN	1. P-MIEK 1.0

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Transportschaarste brengt onze ambities op het gebied van wonen, werken en mobiliteit in gevaar. Daarom werken we hard aan een aanpak op de energie-infrastructuur, langs drie sporen. Binnen het eerste spoor heeft de Provincie Utrecht, samen met netbeheerders, regio's en gemeenten, het afgelopen half jaar aan het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (P-MIEK 1.0) gewerkt. Op 28 maart ben u hierover geïnformeerd middels een Statenbrief en heeft u het tussenproduct van de P-MIEK ontvangen ([UTSP-1457258195-140](#)). Wij zijn blij dat we nu een definitieve versie hebben kunnen vaststellen.

Het P-MIEK 1.0 betreft een eerste integrale programmering voor de infrastructuur voor elektriciteit in de provincie Utrecht waarbij de ruimtelijke ontwikkelingen worden afgestemd op de elektriciteitsinfrastructuur. In dit P-MIEK 1.0 worden bovendien vijf projecten benoemd die randvoorwaardelijk zijn voor de ontwikkeling van het energiesysteem in de provincie Utrecht, te weten:

- Breukelen-Kortrijk; 380kV station van TenneT
- Utrecht-Noord; 2 stations van 150 kV van TenneT en Stedin
- Amersfoort-Noord; 2 stations van 150 kV van TenneT en Stedin (incl. aansluiting Nijkerk)

Rondom bovenstaande 5 projecten is een intensief participatietraject met omwonenden opgestart, welke in de toekomst verder uitgewerkt zal worden. Met de vaststelling van het P-MIEK 1.0 worden ook bovenstaande projecten vastgesteld als (prioritaire) P-MIEK projecten. Deze projecten staan al in de investeringsplannen van Stedin en TenneT. Vanwege de korte doorlooptijd en de verkiezingen hebben we gekozen om het P-MIEK 1.0 beleidsneutraal te laten zijn zonder energievisie en afwegingskader voor het prioriteren van projecten. Naast

bovengenoemde randvoorwaardelijke projecten wordt geen verdere onderliggende prioritering aangebracht. Het P-MIEK 1.0 sturen we, conform afspraak, naar het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK).

Inleiding:

De afgelopen jaren is er groeiende schaarste op het elektriciteitsnetwerk in de provincie Utrecht: vraag en aanbod van elektriciteit zijn hoger dan de beschikbare netcapaciteit. De verwachting is dat de vraag naar elektriciteit fors blijft groeien door o.a. de verduurzaming van de gebouwde omgeving, nieuwbouw, bedrijven en mobiliteit. Momenteel hebben we al te maken met congestie voor opwek en afname van grootverbruikers op het midden- en hoogspanningsnet. Om de huidige en toekomstige transportschaarste het hoofd te bieden, is het belangrijk dat we sneller gaan bouwen, slimmer en flexibeler met energie om leren gaan en een toekomstig energiesysteem programmeren dat aansluit op sectorale ontwikkelingen binnen onze provincie. Eind 2022 is door het Rijk en netbeheerders aan de provincies gevraagd de regie te nemen in het (ruimtelijk) programmeren van het energiesysteem (P-MIEK). Met het opstellen van het P-MIEK 1.0 heeft de provincie Utrecht die handschoen opgepakt. Het P-MIEK is onderdeel van onze bredere inzet op energie-infrastructuur. Deze inzet vindt plaats langs drie sporen, die we graag even in herinnering brengen. Daarnaast gaan we kort in op de brandbrief van de netbeheerders van 2 juni jl.

- 1) Het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur, Energie en Klimaat (P-MIEK)
- 2) Het versnellen van RO-procedures van energie-infrastructuurprojecten van TenneT en Stedin
- 3) Lokale/slimme oplossingen voor het vinden van transportcapaciteit en -flexibiliteit

Spoor 1 is de lange termijn aanpak, waarin het toekomstige Utrechtse energiesysteem zo goed mogelijk wordt afgestemd op beoogde ruimtelijk/economische ontwikkeling. *Spoor 2* gaat over sneller bouwen; het sneller beschikbaar hebben van de benodigde energie-infrastructuur, door het verkorten van ruimtelijke ordeningsprocedures. *Spoor 3* gaat over slimmer/efficiënter gebruik maken van de energie-infrastructuur die er al is, o.a. door lokale oplossingen (zoals energyhubs) en het benutten van flexcapaciteit bij grootgebruikers.

Brandbrief netbeheerders

Onlangs kregen we bericht dat de netbeheerders verwachten dat netcongestie zich uitbreidt en vanaf 2025 in delen van de provincie Utrecht ook aansluitingen voor kleinverbruikers gaat raken. Dit heeft verregaande consequenties voor diverse ambities van de provincie Utrecht:

- De woningbouw wordt verder bemoeilijkt, omdat woningen niet aangesloten kunnen worden (wachtrij). Ditzelfde geldt voor nieuwe bedrijven en kantoren. En ook de bouw en verbouw van maatschappelijke voorzieningen, zoals scholen, kan waarschijnlijk niet overal direct gerealiseerd worden. Hiermee komen de afspraken zoals de Woondeals en de projecten die Woningbouwimpuls (WBI) gelden ontvangen zeer onder druk te staan. Er wordt gewerkt aan het inzichtelijk maken wat de vraag van woningbouw is en welke oplossingen er nu mogelijk zijn om netneutrale wijken te realiseren. We streven ernaar om u hierover nader te informeren in het 3e kwartaal van 2023.
- Een deel van de oplossingen van congestie op grootverbruik zou zijn 'opknippen' van een grootverbruikaansluitingen, in meerdere kleinverbruikaansluiting. Deze oplossingen zijn dan ook niet meer mogelijk, omdat congestie zich nu uitbreidt naar kleinverbruikaansluitingen.
- Daarnaast brengt de autonome groei op bestaande kleinverbruikaansluitingen (door bijvoorbeeld warmtepompen en laadpunten) het risico op fysieke congestie met zich mee. De netbeheerders hebben geen invloed op deze groei en dit kan (meer) stroomstoringen tot gevolg hebben.

U bent hierover op 7 juni 2023 middels de brief van de netbeheerders met oplegger geïnformeerd.

Het vaststellen van het P-MIEK 1.0 is de eerste grote mijlpaal binnen Spoor 1 van onze aanpak op energie-infrastructuur. In de bijlage treft u ter informatie het eerste P-MIEK van de provincie Utrecht aan. In onderstaande alinea informeren wij u over de vervolgaanpak van het P-MIEK 2.0 binnen Spoor 1.

Vervolprocedure / voortgang:

In het P-MIEK 1.0 hebben we een begin gemaakt met het integraal programmeren van de ruimtelijke ontwikkelingen tot 2040 en de scenario's die de netbeheerders hanteren voor het selecteren van projecten voor

hun investeringsplannen. Vanwege de korte doorlooptijd en de verkiezingen zijn er geen fundamentele beleidskeuzes in deze eerste versie van het P-MIEK. Om dat in het P-MIEK 2.0 wel te kunnen doen, dient aan een tweetal randvoorwaarden te worden voldaan:

- 1) Het inrichten van een sterk samenwerkings- en besluitvormingsproces, waarin alle betrokken partijen zich herkennen;
- 2) Het tijdig opstellen en vaststellen van een energievisie voor de provincie Utrecht, die meegenomen kan worden in het afwegingskader van de P-MIEK 2.0. De energievisie zal onderdeel uitmaken van de omgevingsvisie en door Provinciale Staten worden vastgesteld. In het najaar volgt een procesvoorstel richting Provinciale Staten over het opstellen van de energievisie/P-MIEK 2.0, waarin ook beschreven wordt hoe gemeenten en netbeheerders betrokken worden bij het maken van prioriteringskeuzes.

Om in de P-MIEK 2.0 *wel* beleidskeuzes te kunnen maken en mogelijk te prioriteren tussen verschillende energie-infrastructuurprojecten (en daarmee de facto ook te prioriteren tussen sectorale ontwikkelingen die afhankelijk zijn van uitbreiding van bepaalde energie-infrastructuur) is een samenwerkings- en besluitvormingsproces nodig waarin provincie, netbeheerders, regio's en gemeenten zich herkennen en gehoord voelen. Deze voorgestelde samenwerking binnen de provincie zal worden uitgewerkt in de startnotitie P-MIEK 2.0. De provincie Utrecht gaat de komende periode ook aan de slag met een integrale energievisie, een tweede noodzakelijkheid om in het P-MIEK 2.0 te kunnen prioriteren.

Een vooruitblik op de belangrijkste mijlpalen richting P-MIEK 2.0 en de beoogde rol van Provinciale Staten, is in onderstaande tabel weergegeven.

Wat	Wie	Wanneer
P-MIEK 1.0 naar ministerie EZK	College GS, provincie Utrecht	4 juli 2023
Bespreken planning/structuur startnotitie P-MIEK 2.0	Provincie Utrecht, Energy Board	september 2023
Opstellen startnotitie P-MIEK 2.0	Provincie Utrecht, regio's, gemeenten. Vaststellen door college van GS, ter informatie naar PS	Q3/Q4 2023
Opstellen energievisie (wordt onderdeel van omgevingsvisie Provincie Utrecht)	Provincie Utrecht, regio's, gemeenten. Vaststellen door PS	2024
Opstellen visie op energie-infrastructuur (P-MIEK 2.0)	Provincie Utrecht, regio's, gemeenten. Vaststellen door PS	2024/2025

Tot slot. Netcongestie is een relatief nieuw onderwerp en de ontwikkelingen gaan razendsnel. Om u hierin zo goed mogelijk mee te nemen en bij te praten organiseren we op woensdag 13 september een informatiesessie over dit onderwerp en de actuele ontwikkelingen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen